

Valtioneuvoston asetus

valvotusta koevapaudesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valvotusta koevapaudesta annetun lain (629/2013) 41 §:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1305/2021:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valvotun koevapauden täytäntöönpanosta.

2 §

Toimintavelvollisuudeksi hyväksyttävä toiminta

Valvotusta koevapaudesta annetun lain (629/2013) 5 §:ssä tarkoitetuksi toimintavelvollisuudeksi hyväksytään toiminta, joka tukee tuomitun rikoksetonta elämäntapaa ja jonka asianmukaisuus ja lainmukaisuus voidaan selvittää. Toiminnan suorittamispaikan ja ajankohdan tulee olla ennalta määriteltävissä.

3 §

Lääkehoitoa koskevien määräysten noudattamisen valvonta

Jos muut valvotun koevapauden edellytykset täyttyvät, seksuaalirikoksesta tuomittu vanki sijoitetaan suostumuksellaan Psykiatriseen vankisairaalaan lääkehoidon ja siihen mahdollisesti liitettävän hoidon ja tuen selvittämistä ja määräämistä varten. Psykiatrinen vankisairaala antaa lääkehoidon ja siihen mahdollisesti liitetyn psykososiaalisen hoidon ja tuen valvontaa koskevat kirjalliset määräykset tiedoksi valvottuun koevapauteen sijoitettavalle. Määräykset käsittävät sekä koevapauden että ehdonalaisen vapauden ajan. Määräyksissä todetaan ne velvollisuuksien rikkomisen seuraamukset, joita lääkehoidon lopettamisesta aiheutuu.

Psykiatrinen vankisairaala vastaa lääkehoidon sekä muun hoidon ja tuen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä. Psykiatrinen vankisairaala sopii lääkehoitoa koskevien määräysten noudattamisen valvonnasta sellaisen yliopistollisen sairaalan tai erikoissairaanhoidon yksikön kanssa, joka on lähinnä valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilön asunnon sijaintikuntaa tai joka muutoin sijaintinsa puolesta soveltuu valvonnan järjestämiseen. Sopimus tehdään kirjallisesti hyvissä ajoin ennen valvottuun koevapauteen sijoittamista.

4 §

Päihteettömyyden valvonnan kirjaaminen

Valvottuun koevapauteen sijoitetun päihteettömyyden valvonnasta on kirjattava:

- 1) valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 2) päihteettömyyden valvonnan aika ja paikka;
- 3) päihteettömyyden valvonnasta päättänyt virkamies;

- 4) päihitteettömyyden valvonnan suorittanut virkamies;
- 5) päihitteettömyyden valvonnan peruste ja suoritettu toimenpide;
- 6) ajankohta, jolloin päihitteettömyyden valvonnan peruste on ilmoitettu valvottuun koevapauteen sijoitetulle;
- 7) tiedot virtsa-, sylki- tai verinäytteen käsittelystä;
- 8) valvotusta koevapaudesta annetun lain 19 §:n 3 momentissa tarkoitettua päihtymystilaa koskevat havainnot ja tieto siitä, ettei valvottuun koevapauteen sijoitettu ole vaatinut puhalluskokeen taikka sylki-, virtsa- tai verinäytteen ottamista;
- 9) puhalluskokeen taikka sylki-, virtsa- tai verinäytteen tulos ja tiedot tuloksen varmistamisesta.

5 §

Turvatarastuksen suorittamispaikka ja kirjaaminen

Valvottuun koevapauteen sijoitetun turvatarkastus suoritetaan hänen asunnossaan, Rikosseuraamuslaitoksen ajoneuvossa tai muussa paikassa, jossa turvatarkastus voidaan suorittaa huomiota herättämättä.

Valvottuun koevapauteen sijoitetun turvatarkastuksesta on kirjattava:

- 1) valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 2) turvatarkastuksen aika ja tarkastuspaikka;
- 3) turvatarkastuksesta päättänyt virkamies;
- 4) turvatarkastuksen suorittanut virkamies;
- 5) turvatarkastuksen peruste ja suoritettu toimenpide;
- 7) turvatarkastuksessa tehdyt havainnot ja löydöt;
- 8) esineen tai aineen pois ottamisen peruste;
- 9) tiedot pois otetuista esineistä ja aineista;
- 10) tiedot pois otettujen esineiden ja aineiden käsittelystä ja mahdollisesta palauttamisesta.

6 §

Valvotun koevapauden peruuttamiseen liittyvät toimenpiteet

Kun valvottu koevapaus peruutetaan, Rikosseuraamuslaitoksen on poistettava tekniset valvontalaitteet valvottuun koevapauteen sijoitetun asunnosta ja hallusta, jollei tämä valvottuun koevapauteen sijoitetun pakoilun tai muun vastaavan syyn vuoksi ole mahdotonta, taikka jollei niitä jätetä vangin haltuun valvonnan järjestämiseksi avolaitoksessa.

7 §

Velvollisuuksien rikkomisen selvittäminen ja kirjaaminen

Epäillystä velvollisuuksien rikkomisesta on kirjattava ilmoitus. Ilmoitukseen on kirjattava:

- 1) ilmoituksen tekijä;
- 2) tapahtuma-aika ja -paikka;
- 3) velvollisuuksien rikkomisesta epäillyn valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 4) minkä velvollisuuden rikkomisesta valvottuun koevapauteen sijoitettua epäillään;
- 5) tapahtumaan liittyvät muut henkilöt;
- 6) selostus tapahtuneesta ja tapahtuman johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Velvollisuuksien rikkomisen selvittämisestä on kirjattava:

- 1) valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 2) selvittämisen suorittanut virkamies;
- 3) tapahtuman yksilöintitiedot;
- 4) minkä velvollisuuden rikkomisesta valvottuun koevapauteen sijoitettua epäillään;
- 5) tiedot koevapauteen sijoitetun kuulemisesta ja hänen lausuntonsa sekä muu esitetty näyttö;
- 6) tiedot valvottuun koevapauteen sijoitetulle aiemmin määrätystä huomautuksesta tai varoituksesta;
- 7) tiedot valvottuun koevapauteen sijoitetun vankilaan toimittamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä täytäntöönpanopaikasta.

8 §

Voimankäyttö- ja sitomisvälineet

Voimankäyttövälineinä käytetään Rikosseuraamuslaitoksen tähän tarkoitukseen varaamia välineitä, jotka ovat suojakilpi, patukka, teleskooppipatukka, kaasusumutin ja etälamautin.

Sitomiseen tarkoitettuina välineinä käytetään Rikosseuraamuslaitoksen tähän tarkoitukseen varaamia välineitä, jotka ovat käsiraudat, henkilön sitomiseen tarkoitettu muovinen side, sylkemisen estävä huppu ja hallintavyö.

Rikosseuraamuslaitos päättää virkamiesten käytössä olevien voimankäyttö- ja sitomisvälineiden tyypistä ja määrästä.

9 §

Sitomisen kirjaaminen

Valvottuun koevapauteen sijoitetun sitomisesta on kirjattava:

- 1) valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 2) sitomisen alkamis- ja päättymisajankohta ja paikka;
- 3) sitomisesta päättänyt virkamies;
- 4) sitomisen suorittanut virkamies;
- 5) sitomisen peruste ja suoritettu toimenpide;
- 6) ajankohta, jolloin sitomisen peruste on ilmoitettu valvottuun koevapauteen sijoitetulle.

10 §

Voimankäyttövälineen käytön kirjaaminen

Voimankäyttövälineen käytöstä on kirjattava:

- 1) voimankäyttövälineen käytön kohteena olleen valvottuun koevapauteen sijoitetun henkilötiedot;
- 2) voimankäyttövälineen käytön ajankohta ja paikka;
- 3) voimankäyttövälinettä käyttänyt virkamies;
- 4) voimankäyttövälineen käytön peruste ja suoritettu toimenpide.

11 §

Menettely ehdonlaiseen vapauteen päästettäessä ja koko rangaistuksen suorittamisesta vapautettaessa

Valvotun koevapauden täytäntöönpanon viimeisenä päivänä ennen ehdonalaista vapautta päästämistä tai koko rangaistuksen suorittamisesta vapauttamista Rikosseuraamuslaitoksen virkamies noutaa tai valvottuun koevapauteen sijoitettu palauttaa Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle valvonnassa käytetyt laitteet klo 7:n ja 17:n välisenä aikana. Valvontavälineiden noutamisesta tai palauttamisesta sovitaan valvottuun koevapauteen sijoitetun kanssa hyvissä ajoin ennen niiden noutamista tai palauttamista.

Ehdonalaista vapautta päästettävälle ja koko rangaistuksen suorittamisesta vapautettavalle annettavista vapauttamisasiakirjoista säädetään vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (548/2015) 78 §:ssä.

12 §

Matkakustannusten korvaaminen

Valvotusta koevapaudesta annetun lain 33 §:ssä tarkoitetut matkakustannukset korvataan antamalla tai lähettämällä valvottuun koevapauteen sijoitetulle matkalippu taikka maksamalla toteutuneet kustannukset valvottuun koevapauteen sijoitetun ilmoittamalle pankkitilille tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

13 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä huhtikuuta 2022.

Tällä asetuksella kumotaan valvotusta koevapaudesta annettu valtioneuvoston asetus (1076/2013).

Helsingissä 10.3.2022

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson

Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen